

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĐI
Tohumluk Tescil Ve Sertifikasyon Merkez M¼d¼rl¼Đ¼

YAZLIK KETEN TESCİL RAPORU

SARI DANE
(SARI GELİN)

ANKARA - 2021

SARI GELİN KETEN ADAY ÇEŞİTLERİNİN TESCİLİ HAKKINDA RAPOR

2019 ve 2020 yıllarında Keten tarımsal değerleri ölçme denemelerinde yer alan ve denemelerdeki sürelerini dolduran çeşit adayı, Milas, Sarı 85, Beyaz Gelin ve Anteres standart olarak kullanılan çeşitlerle birlikte iki yıl süreyle keten tarımına uygun bölgeler dikkate alınarak seçilen lokasyonlarda denenmiştir. Denemeler; Edirne, Tekirdağ, Kırklareli, Samsun ve Ankara'da kurulmuştur. Denemelerin sonucunda tane verimi, yağ oranı, yağ verimi ve 1000 tohum ağırlığı gibi veriler ile fenolojik gözlem değerleri dikkate alınarak bir değerlendirme yapılmış ve karar aşamasına gelinmiştir.

Denemelerde her yıl elde edilen verilerle varyans analizi, 2 yıllık verilerle de stabilite analizi yapılmıştır.

SARI GELİN (SARI DANE); Trakya Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü tarafından tescil denemelerine alınması talep edilen çeşit adayı melezleme ile Türkiye'de 2017 yılında ıslah edilmiştir. Aday çeşidin 2 yıl süre ile yapılan FYD testlerinde, mevcut çeşitlerden farklı ve kendi içinde yeknesak olduğu belirlenmiştir. TDÖ denemelerinin değerlendirilmesi sonucunda ise; ortalama 92.2 kg/da ile standart çeşitler ortalamasının (93.2 kg/da) % 1.1 gerisinde verim göstermiş ve istatistiki değerlendirmede **b** grubunda ve 3. sırada yer almıştır. Yağ oranı ortalama % 30.6 ile standart çeşitler ortalamasının (% 32.6) % 6.2 gerisinde yağ oranı göstermiştir. Yağ verimi ortalama 38.4 kg/da ile standart çeşitler ortalamasının (39.2 kg/da) % 1.9 gerisinde ve istatistiki değerlendirmede denemedeki çeşitler arasındaki fark önemsiz çıkmıştır. Lokasyonlara göre 67 - 100 gün arasında fizyolojik oluma gelmiştir.

Kuruluşumuzca Tescil Komitesine sunulan SARI GELİN çeşit adayı "SARI DANE" ismi ile 16.04.2021 tarihinde yapılan Endüstri Bitkileri Tescil Komitesince tescil edilmiştir.

**Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon
Merkez Müdürlüğü**

Çizelge 1. Keten Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri 2019 Yılı Tane Verim Sonuçları (kg/da)

Çeşitler	Edirne	Kırklareli	Tekirdağ	Samsun	Ankara	Genel Ortalama	Verim Sırası
Milas (st)	99.4 bc	96.9	78.3 abc	89.0 a	72.1 bc	87.1	3
Beyaz Gelin (st)	121.0 a	99.0	83.5 ab	47.7 b	78.0 ab	85.8	4
Anteres (st)	103.5 bc	106.5	71.9 bc	80.8 a	63.5 c	85.2	5
Sarı-85 (st)	92.0 c	94.6	70.3 c	66.0 ab	85.8 a	81.7	6
Sarı Gelin	113.5 ab	90.5	77.0 abc	84.4 a	71.5 bc	87.4	2
Karakız	109.9 ab	99.7	88.5 a	65.0 ab	76.1 b	87.8	1
F	*	ÖD	*	*	**	ÖD	
% VK	10.1	11.8	10.3	24.0	8.3	13.3	
AÖF	16.2	-	12.1	26.2	9.3	-	
Lokasyon Ortalaması	106.6	97.9	78.3	72.2	74.5	85.8	

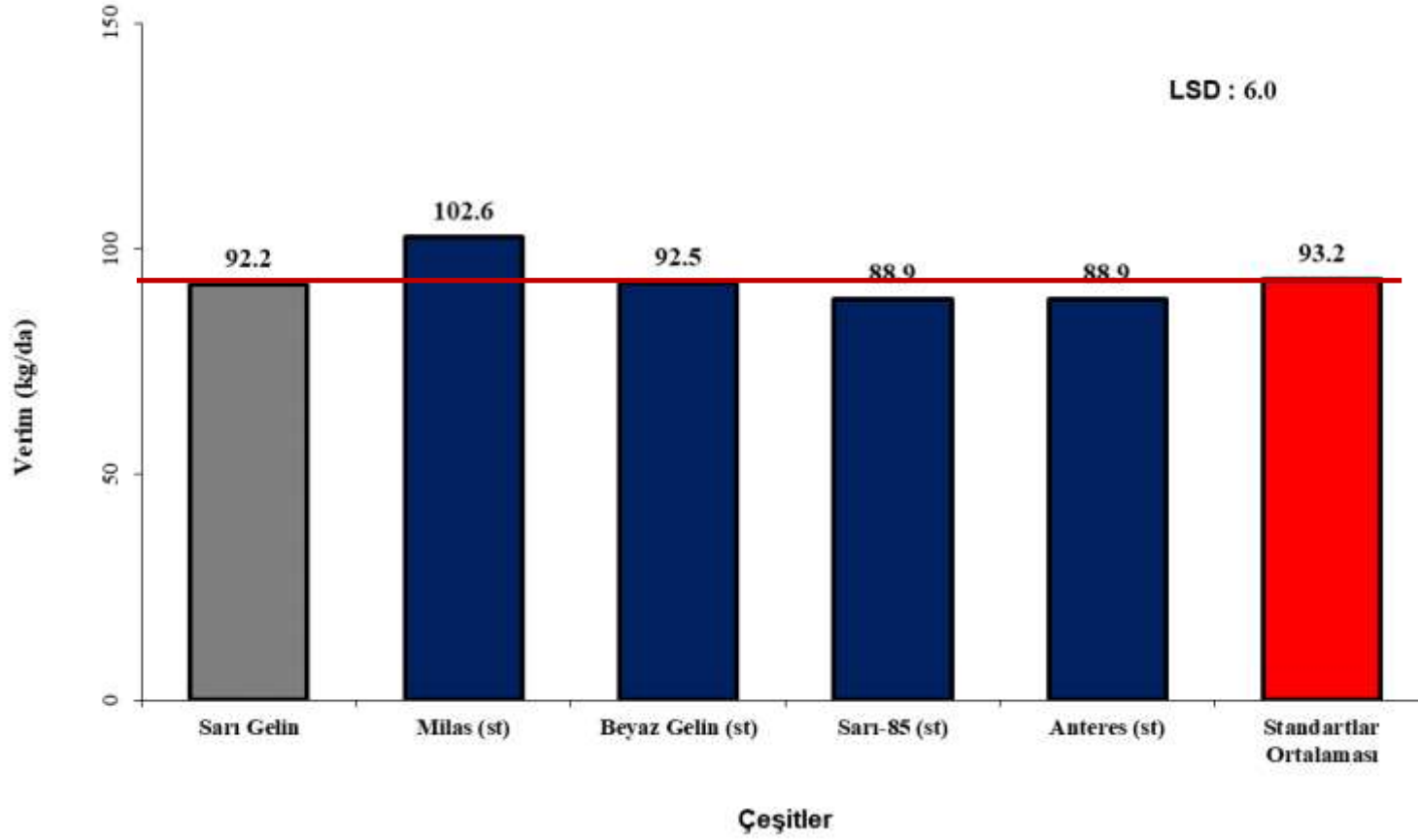
Çizelge 2. Keten Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri 2020 Yılı Tane Verim Sonuçları (kg/da)

Çeşitler	Kırklareli	Tekirdağ	Samsun	Ankara	Genel Ortalama	Verim Sırası
Milas (st)	102.6	169.7	80.3 a	135.0 a	121.9 a	1
Beyaz Gelin (st)	97.6	171.0	58.8 b	76.2 bc	100.9 b	2
Sarı-85 (st)	95.0	158.7	55.8 b	82.3 b	97.9 b	4
Anteres (st)	123.2	148.1	35.8 c	67.3 c	93.6 b	5
Sarı Gelin	114.3	164.0	45.5 bc	69.1 bc	98.2 b	3
F	ÖD	ÖD	**	**	**	
% VK	17.2	9.5	21.9	10.4	13.8	
AÖF	-	-	18.7	13.7	10.1	
Lokasyon Ortalaması	106.5	162.3	55.2	86.0	102.5	

Çizelge 3. Keten Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri 2019 ve 2020 Yılları Tane Verim Sonuçları (kg/da)

Çeşitler	Edirne	Kırklareli		Tekirdağ		Samsun		Ankara		Genel Ortalama	Verim Sırası
	2019	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020		
Milas (st)	99.4	96.9	102.6	78.3	169.7	89.0	80.3	72.1	135.0	102.6 a	1
Beyaz Gelin (st)	121.0	99.0	97.6	83.5	171.0	47.7	58.8	78.0	76.2	92.5 b	2
Sarı-85 (st)	92.0	94.6	95.0	70.3	158.7	66.0	55.8	85.8	82.3	88.9 b	4
Anteres (st)	103.5	106.5	123.2	71.9	148.1	80.8	35.8	63.5	67.3	88.9 b	4
Sarı Gelin	113.5	90.5	114.3	77.0	164.0	84.4	45.5	71.5	69.1	92.2 b	3
F										**	
% VK										13.8	
AÖF										6.0	
Lokasyon Ortalaması	105.9	97.5	106.5	76.2	162.3	73.6	55.2	74.2	86.0	93.0	

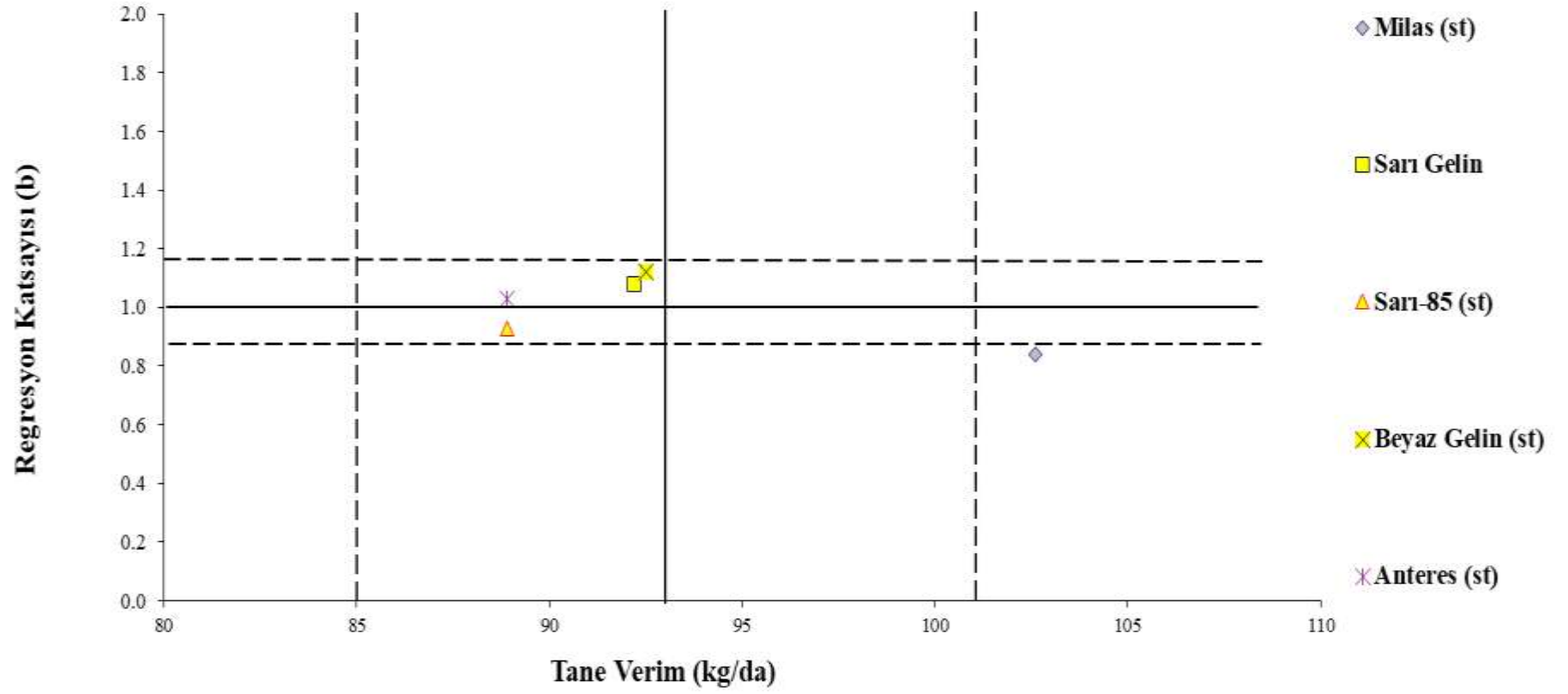
Grafik 1. Keten Verim Grafiđi 2019 - 2020

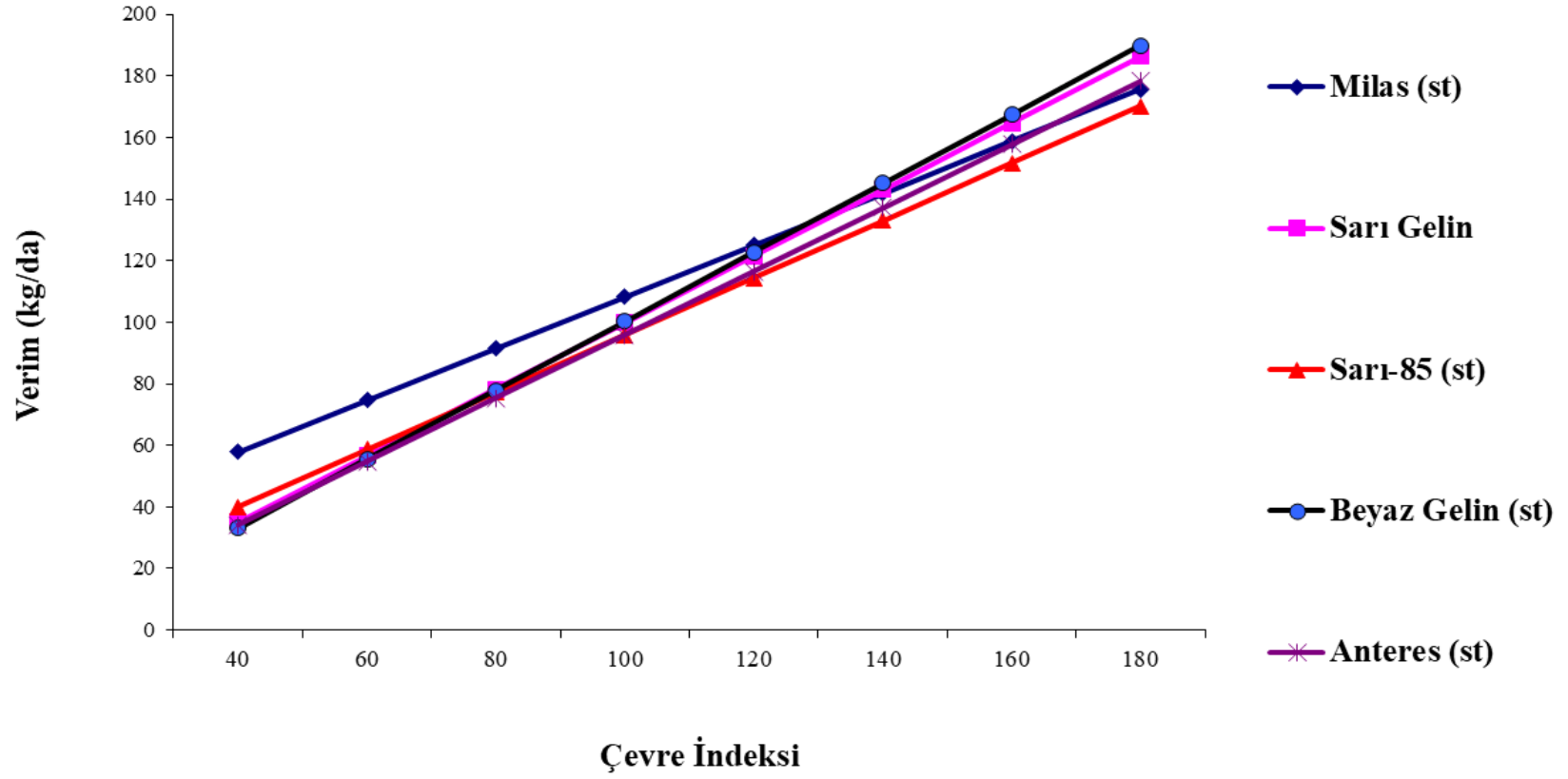
Çizelge 4. Keten Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Tane Verim Sonuçlarına Ait Stabilite Parametreleri

Çeşitler	Ortalama Verim (kg/da)	b		a	R ²	% VK
			+, -sh			
Beyaz Gelin (st)	92.5	1.12	0.09	-11.75	0.81	
Milas (st)	102.6	0.84	0.12	24.25	0.60	20.3
Sarı-85 (st)	88.9	0.93	0.080	2.80	0.78	16.5
Anteres (st)	88.9	1.03	0.11	-7.13	0.72	21.8
Sarı Gelin	92.2	1.08	0.070	-8.12	0.86	13.9
Genel Ortalama	93.0					
Standartlar Ortalaması	93.2					

Grafik 2. Keten Stabilite Grafiđi

Grafik 3. Keten Beklenen Verim Grafiđi 2019-2020

Çizelge 5. Keten Tarımsal Değerleri Ölçme Demelerinde Yer Alan Çeşitlere Ait 2019 Yılı Yağ Oranları (%) ve Yağ Verimleri (kg/da)*

Çeşitler	Edirne			Kırklareli			Genel Ortalama		Yağ Verim Sırası
	Verim (kg/da)	Yağ Oranı (%)	Yağ Verimi (kg/da)	Verim (kg/da)	Yağ Oranı (%)	Yağ Verimi (kg/da)	Yağ Oranı (%)	Yağ Verimi (kg/da)	
Sarı-85 (st)	92.0	29.5	27.1 bc	94.6	30.9	29.2 a	30.2	28.2 a	1
Milas (st)	99.4	27.7	27.5 bc	96.9	27.7	26.8 ab	27.7	27.2 ab	3
Anteres (st)	103.5	24.5	25.3 c	106.5	24.3	25.9 abc	24.4	25.6 ab	4
Beyaz Gelin (st)	121.0	27.1	32.8 a	99.0	22.9	22.7 bcd	25.0	27.8 a	2
Sarı Gelin	113.5	26.3	29.9 ab	90.5	21.0	19.0 d	23.7	24.4 b	6
Karakız	109.9	25.4	27.9 bc	99.7	21.6	21.6 cd	23.5	24.7 b	5
F			*			**		*	
% VK			10.0			12.5		11.2	
AÖF			4.3			4.6		3.0	

*Yağ analizi deneme kurulan 5 lokasyonun 2'sinde yapılmıştır. Yağ oranı ve yağ verimi 2 lokasyon ortalamasıdır.

Çizelge 6. Keten Tarımsal Değerleri Ölçme Demelerinde Yer Alan Çeşitlere Ait 2020 Yılı Yağ Oranları (%) ve Yağ Verimleri (kg/da) **

Çeşitler	Kırklareli			Tekirdağ			Genel Ortalama		Yağ Verim Sırası
	Verim (kg/da)	Yağ Oranı (%)	Yağ Verimi (kg/da)	Verim (kg/da)	Yağ Oranı (%)	Yağ Verimi (kg/da)	Yağ Oranı (%)	Yağ Verimi (kg/da)	
Milas (st)	102.6	37.6	38.8	169.7	37.9	64.3	37.8	51.5	3
Sarı-85 (st)	95.0	40.5	38.5	158.7	40.2	63.7	40.4	51.1	4
Beyaz Gelin (st)	97.6	37.7	36.8	171.0	37.4	63.9	37.5	50.3	5
Anteres (st)	123.2	38.1	46.9	148.1	38.0	56.3	38.0	51.6	2
Sarı Gelin	114.3	37.1	42.5	164.0	38.1	62.4	37.6	52.4	1
F			ÖD			ÖD		ÖD	
% VK			17.5			9.5		12.7	
AÖF			-			-		-	

**Yağ analizi deneme kurulan 5 lokasyonun 2'sinde yapılmıştır. Yağ oranı ve yağ verimi iki lokasyon ortalamasıdır.

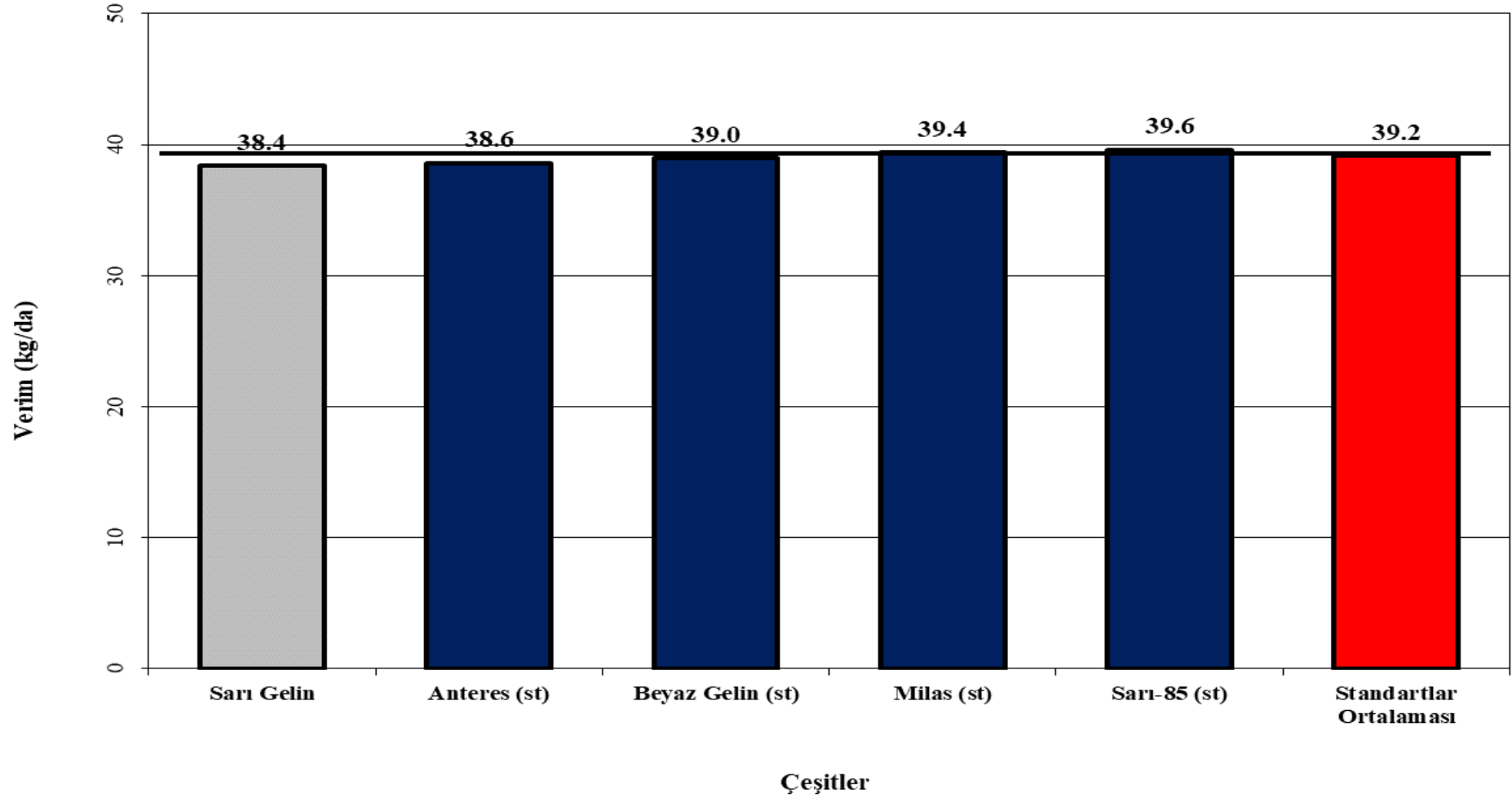
Çizelge 7. Keten Tarımsal Değerleri Ölçme Demelerinde Yer Alan Çeşitlere Ait 2019 ve 2020 Yılları Yağ Oranları (%) ve Yağ Verimleri (kg/da)

Çeşitler	Tekirdağ		Kırklareli				Edirne		Genel Ortalama		Yağ Verim Sırası
	2020		2019		2020		2019		Yağ Oranı %	Yağ Verimi kg/da	
	Yağ Oranı %	Yağ Verimi kg/da	Yağ Oranı %	Yağ Verimi kg/da	Yağ Oranı %	Yağ Verimi kg/da	Yağ Oranı %	Yağ Verimi kg/da			
Milas (st)	37.9	64.3	27.7	26.8	37.6	38.8	27.7	27.5	32.7	39.4	2
Sarı-85 (st)	40.2	63.7	30.9	29.2	40.5	38.5	29.5	27.1	35.3	39.6	1
Beyaz Gelin (st)	37.4	63.9	22.9	22.7	37.7	36.8	27.1	32.8	31.3	39.0	3
Anteres (st)	38.0	56.3	24.3	25.9	38.1	46.9	24.5	25.3	31.2	38.6	4
Sarı Gelin	38.1	62.4	21.0	19.0	37.1	42.5	26.3	29.9	30.6	38.4	5
F										ÖD	
% VK										13.1	
AÖF										-	
Lokasyon Ortalaması	38.3	62.1	25.4	24.7	38.2	40.7	27.0	28.5	32.2	39.0	

*Yağ analizi deneme kurulan 9 lokasyonun 4'ünde yapılmıştır. Yağ oranı ve yağ verimi 4 lokasyon ortalamasıdır.

Grafik 4. Keten Yağ Verim Grafiđi 2019-2020

LSD : 3.6

Çizelge 8a. Keten Tarımsal Değerleri Ölçme denemeleri 2019 Yılı Gözlem Değerleri

Çeşitler	Bitki Boyu (cm)					Çiçeklenme (gün)					Fizyolojik Olum (gün)				İlk Dallanma Yüksekliği (cm)	
	Edirne	Kırklareli	Tekirdağ	Samsun	Ankara	Edirne	Kırklareli	Tekirdağ	Samsun	Ankara	Edirne	Kırklareli	Tekirdağ	Ankara	Samsun	Ankara
Milas (st)	38.0	55.3	48.8	64.1	51.6	41	37	37	45	43	77	74	71	73	40.4	11.8
Sarı-85 (st)	44.8	61.3	45.3	60.9	56.5	43	44	44	45	42	82	78	76	72	39.0	17.1
Anteres (st)	49.3	68.3	49.3	65.2	50.5	39	41	40	46	40	78	76	75	70	36.8	20.8
Karakız	50.5	60.8	48.8	62.5	47.8	40	37	37	43	41	75	72	69	71	39.2	14.9
Beyaz Gelin	37.5	57.5	41.3	62.5	44.0	40	36	35	44	39	74	70	68	69	37.8	14.1
Sarı Gelin	45.5	62.0	44.8	62.1	46.4	39	38	37	46	37	76	73	71	67	40.8	16.4

Çizelge 8b. Keten Tarımsal Değerleri Ölçme denemeleri 2019 Yılı Gözlem Değerleri

Çeşitler	Yan dal sayısı (adet)				Meyveli dal sayısı (adet)					Meyvede tohum sayısı (adet)					Yatma* (1-5)					Bin Tohum ağırlığı (gram)			
	Edirne	Kırklareli	Tekirdağ	Ankara	Edirne	Kırklareli	Tekirdağ	Samsun	Ankara	Edirne	Kırklareli	Tekirdağ	Samsun	Ankara	Edirne	Kırklareli	Tekirdağ	Samsun	Ankara	Edirne	Kırklareli	Samsun	Ankara
Milas (st)	3	3	4	4	3	3	4	3	4	6	8	7	8	8	1	1	1	1	1	5.78	5.40	6.60	6.57
Sarı-85 (st)	4	4	4	3	4	4	4	3	3	8	9	7	7	8	1	1	1	1	1	5.30	5.33	6.28	5.36
Anteres (st)	4	3	3	3	4	3	3	3	3	7	9	8	10	10	1	1	1	1	1	6.03	5.00	6.46	6.01
Karakız	3	3	3	4	3	3	3	3	4	6	7	7	8	8	1	1	1	1	1	6.08	5.65	6.75	6.80
Beyaz Gelin	3	3	3	2	3	3	3	3	2	8	8	8	8	9	1	1	1	1	1	5.63	4.35	6.60	6.24
Sarı Gelin	3	4	3	4	3	4	3	3	4	6	9	8	7	8	1	1	1	1	1	5.38	5.20	6.74	5.67

*1 Yatma yok 2 Yer ile ana sap arasındaki açı 60°

3 Yer ile ana sap arasındaki açı 30°

4 Yer ile ana sap arasındaki açı 15°

5 Tamamına yakın yatmış

Çizelge 9a. Keten Tarımsal Değerleri Ölçme denemeleri 2020 Yılı Gözlem Değerleri

Çeşitler	Bitki Boyu (cm)				Çiçeklenme (gün)				Fizyolojik Olum (gün)				İlk Dallanma Yüksekliği (cm)	
	Kırklareli	Tekirdağ	Samsun	Ankara	Kırklareli	Tekirdağ	Samsun	Ankara	Kırklareli	Tekirdağ	Samsun	Ankara	Samsun	Ankara
Milas (st)	43.0	52.5	53.8	48.2	52	53	45	50	88	88	101	92	27.9	18.1
Sarı-85 (st)	45.8	56.3	55.3	50.3	58	59	44	54	93	94	98	95	29.6	17.5
Beyaz Gelin (st)	43.3	54.0	53.7	44.2	49	50	44	48	81	82	98	87	29.6	18.1
Anteres (st)	57.0	60.8	58.9	54.5	53	54	45	51	88	89	99	92	29.6	21.6
Sarı Gelin	48.8	54.8	54.4	50.5	50	50	44	48	83	84	100	89	31.7	20.3

Çizelge 9b. Keten Tarımsal Değerleri Ölçme denemeleri 2020 Yılı Gözlem Değerleri

Çeşitler	Yan dal sayısı (adet)				Meyveli dal sayısı (adet)				Meyvede tohum sayısı (adet)				Yatma (1-5)				Bin Tohum ağırlığı (gram)			
	Samsun	Kırklareli	Tekirdağ	Ankara	Kırklareli	Tekirdağ	Samsun	Ankara	Kırklareli	Tekirdağ	Samsun	Ankara	Kırklareli	Tekirdağ	Samsun	Ankara	Kırklareli	Tekirdağ	Samsun	Ankara
Milas (st)	1	2	3	4	2	3	4	4	8	8	6	8	1	1	1	1	4.35	5.68	5.80	4.61
Sarı-85 (st)	2	3	3	5	3	3	3	5	8	8	7	8	1	1	1	1	4.00	5.80	4.83	4.98
Beyaz Gelin (st)	1	3	3	4	3	3	3	4	9	9	7	8	1	1	1	1	4.40	5.65	4.80	5.62
Anteres (st)	2	2	3	5	2	3	5	5	8	8	7	8	1	1	1	1	4.60	5.35	5.58	6.10
Sarı Gelin	1	3	2	5	3	2	3	5	9	9	7	8	1	1	1	1	5.70	6.05	5.95	5.36

*1 Yatma yok   2 Yer ile ana sap arasındaki açı 60°
5 Tamamına yakın yatmış

3 Yer ile ana sap arasındaki açı 30°

4 Yer ile ana sap arasındaki açı 15°